

آنچه در این ستون می‌خوانید، دیدگاه‌های رسانه‌های خارجی است که صرفاً جهت اطلاع‌رسانی منتشر می‌شود و این دیدگاه‌ها موضع روزنامه «هم‌میهن» نیست.

The Intercept

تقصیر بایدن در وقوع جنگ

جمال عبدی
رئیس شورای ملی
ایرانی-آمریکایی(نایاب)

تقریباً درست ۱۰ سال پیش، ایالات متحده در آستانه توافقی تاریخی برای محدودکردن برنامه هسته‌ای ایران بود. باراک اوباما به آن‌هایی که برای خراب‌کردن توافق تلاش می‌کردند، هشدار داد: «بگذارید راحت حرف بزنیم. انتخابی که پیش روی ماست، نهایتاً بین دیپلماسی است و یک جور جنگ. شاید فردا نه، شاید ۹ ماه دیگر نه، اما به زودی.» جنگی که اوباما پیش‌بینی کرده بود، این ماه [میلادی] از راه رسید. راحت است که تقصیر این جنگ را تماماً بر دوش دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا و بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل بیندازیم. نتانیاهو ده‌ها به دنبال این بود که ایالات متحده را به دام جنگ مستقیم با ایران بیندازد و به نظر می‌رسد در ترامپ، جنگش را یافت، همان‌طور که پیشتر ترامپ در خواست فاجعه‌بار نتانیاهو را پذیرفت تا ایالات متحده توافقی اوباما با ایران را پاره کند.

انداختن این تقصیر گردن این دو، درست هم هست؛ اما این خطر را هم دارد: آن‌هایی که می‌توانستند توافقی اوباما را احیا کنند و به پرهیز از این سناریوی کابوس‌وار کمک کنند، با این روایت از زیر بار مسئولیت در می‌روند. بخشی از تقصیر این جنگ، کشته‌شدن غیرنظامیان و بی‌ثباتی‌ای که بر زندگی مردم در خاورمیانه ریخت، بر گردن جو بایدن است. بایدن که معاون اول خود اوباما بود، فرصت را برای اصلاح مسیر و پرهیز از بحرانی که امروز رخ داده، هدر داد. در سال ۲۰۲۱ وقتی بایدن بر سر کار آمد، فهرست عریض و طویلی از تندروی‌های ترامپ داشت و وعده داده بود در تلاش برای بازگشت به وضع عادی، آن‌ها را لغو کند. در بعضی موارد به این وعده‌ها عمل هم کرد، اما تعهد او درباره بازگشت به توافق هسته‌ای ایران، به روایت مشاورانش، پیچیده‌تر بود. رئیس‌جمهور جدید و تیمش این پیش‌شرط را برای بازگشت ایالات متحده به توافق مطرح کردند: ایران به گام‌هایی که در تلافی نقض توافق از سوی آمریکا و در جهت گسترش برنامه هسته‌ای برداشته، رسیدگی کند. این به جای آن بود که آمریکا به سادگی بایبندی خودش به توافق و تعهداتی را که نقض کرده، احیا کند. حاصل این موضع، هفته‌ها بگومگو و هددردان زمان مذاکره بود؛ زمانی که هیچ کدام نداشتند. این تأخیر نه فقط بر چشم‌انداز توافق که روی کل منطقه اثر گذاشت. باور این بود که بایدن شرایط را می‌فهمد و به حرف مشاورانی گوش نمی‌کند که می‌گویند باید از «اهرم ترامپ» استفاده و ایران را مجبور به «توافقی بهتر» کند؛ اما به جای احیای فوری توافق، او به مشاورانش دستور داد «خاورمیانه را از روی میز» بیرون نگه دارند تا او روی دستور کار داخلی تمرکز کند. مذاکرات شروع هم شد، اما دور خودش می‌چرخید. جنگ‌طلبان در کنگره تضعیفش می‌کردند و اسرائیل خرابکاری می‌کرد، مثل وقتی که مذاکرات تازه داشت راه می‌افتاد، در نطنز عملیات کرد، در نهایت، تیم بایدن پنجره توافقی را از دست داد.

اواخر دوره بایدن، مشاورانش دیگر درباره راه حل دیپلماتیک مسئله هسته‌ای بحث نمی‌کردند، بلکه داشتند درباره حملات نظامی خودشان به ایران بحث می‌کردند. به این ترتیب، بحران هسته‌ای که در دوره بایدن می‌شد به سرعت حلش کرد، در دوران او بدتر شد و بعد تحویل ترامپ داده شد.

حالا، صدها بی‌گناه کشته شده‌اند، ویرانی به بار آمده و از لحاظ ظرفیت‌های هسته‌ای ایران هم در وضعیتی هستیم، بسیار شدیدتر از ۱۰ سال پیش. درس ماجرا معلوم شد. حرف اوباما مشخص شد. تنها راه مشخص برای حل مسئله برنامه هسته‌ای ایران، از طریق دیپلماسی است. ناکامی در این زمینه، یعنی خطر جنگ، شاید یک جنگ آمریکایی فاجعه‌بار دیگر در خاورمیانه.

باید همه آن‌هایی را که تخیل محدودشان، ناتوانی‌شان در برداشن گام‌های لازم در مقابل فشار اسرائیل، مانع از توافق هسته‌ای شد، مسئول بدانیم. اگر بناس‌ت درس این جنگ ۱۲ روزه را بگیریم، باید جو بایدن هم در این فهرست باشد.

گزارش پایگاه تخصصی مهار تسلیحات درباره تبعات حملات ایران

هزینه رهگیری‌های اسرائیل

کف هزینه ۱۲ روز رهگیری پرتابه‌های ایران یک میلیارد دلار تخمین زده می‌شود

روح‌اله نخعی
خبرنگار گروه دیپلماسی

پایگاه «Arms Control Wonk» با ترجمه حدودی «کارشناس مهار تسلیحات»، پایگاهی است که جفری لویی‌س، کارشناس برجسته روابط بین‌الملل و مهار تسلیحات از سال ۲۰۰۴ برای نوشتن دیدگاه‌های خود راه‌اندازی کرد. کم‌کم در طول سالیان، این پایگاه از جمله مراجع در این زمینه شد و کارشناسان و نویسندگان دیگری نیز در آن نوشتند. این پایگاه اخیراً و پس از آتش بس بین ایران و اسرائیل تلاش کرده گزارشی از روند فعالیت پدافند اسرائیل در مقابل پرتابه‌های ایرانی تنظیم کند. این گزارش به قلم سم لیر، کارشناس و پژوهشگر حوزه منع گسترش تسلیحات نوشته شده است. این روایت البته تأکید می‌کند که امکان دسترسی کامل به اطلاعات در این زمینه در اسرائیل فراهم نیست، اما از روی داده‌های موجود، می‌توان به نتایجی درباره وضعیت سامانه‌های دفاعی رسید. ترجمه و تخلص‌ی از این گزارش را در ادامه می‌خوانید:

بعد از کارزار ۱۲ روزه بمباران اسرائیل در ایران، دو سؤال

تخمین این است که لاقلاً، ۳۴ رهگیر پیکان ۳، حدود ۹ رهگیر پیکان ۲ و ۳۹ رهگیر تاد تا اینجا استفاده شده‌اند. باز تأکید می‌کنم که احتمالاً رهگیرهای استفاده‌شده بسیار بیش از این بوده‌اند، چون همه حملات ایران در ویدئوها ثبت نشده‌اند

کلیدی وجود داشته است: خشاب رهگیرها در دفاعی موشکی اسرائیل چقدر عمیق است و اسرائیل تا چه مدت می‌تواند نرخ نسبتاً بالای رهگیری علیه حملات تلافی‌جویانه ایران را حفظ کند. آتش‌بسی که در ۲۳ ژوئن آغاز شد، شاید اهمیت فوری این سؤالات را کم کند، اما همچنین در بلندمدت مهم هستند، به‌خصوص اگر آتش بس بشکند.

ما فکر می‌کنیم می‌توانیم از ویدئوهای مربوط به حملات ایران استفاده کنیم تا استفاده از رهگیرها را رصد کنیم. این رویه دیدگاهی درباره این سؤالات به ما می‌دهد. بر اساس اطلاعاتی که بررسی کرده‌ایم، حداقل ۳۴ رهگیر پیکان ۹،۰۳ رهگیر پیکان ۲ و ۳۹ رهگیر تاد در این کارزار ۱۲ روزه استفاده شده‌اند. سامانه دفاع موشکی اسرائیل، همانند آوریل و اکتبر ۲۰۲۴، نرخ نسبتاً بالای رهگیری داشته است، گرچه عدد دقیق این نرخ در جای دیگری باید بررسی شود. این سامانه از رهگیرهای دومر حله‌ای فراجوی پیکان ۳ استفاده می‌کند و رهگیرهای تک‌مر حله‌ای پیکان ۲ و استاتر، درون جو، کار آن را کامل می‌کنند. به‌علاوه، ایالات متحده هم در رهگیری حملات ایران به اسرائیل کمک می‌کند. گزارش‌ها حاکی است، نیروی دریایی ایالات متحده نقش آفرینی داشته و باقیمانده‌هایی از رهگیرهای اس‌ام۳ دیده شده‌اند. یک باتری تاد ایالات متحده هم پس از حمله ایران در اکتبر ۲۰۲۴ در اسرائیل مستقر شد.

روز بیستم ژوئن، وال استریت ژورنال گزارش داد که ذخیره رهگیرهای اسرائیل، دیگر دارد کم می‌شود. این مسئله با انکار

از سوی ارتش اسرائیل مواجه شد، اما داده‌های دسترسی باز اندکی درباره میزان مصرف رهگیرها هست. این ابهام، شبیه همان چیزی است که در اکتبر وجود داشت وقتی نیروی دریایی صرفاً اعلام کرد «یک دوجین» رهگیر شلیک شده و «دسته‌ای» موشک را رهگیری کرده. اسرائیلی‌ها درباره میزان مصرف رهگیرهای خودشان داده‌ای ارائه نمی‌دادند و این جای تعجب هم نداشت.

منبع محدود داده‌ها

خوشبختانه، یک منبع کلیدی داده با دسترسی باز وجود دارد که به ما اجازه داده ارزیابی خودمان را از مصرف رهگیرها داشته باشیم. زید عبادی، عکاس اردنی، از محلی در حومه امان، از حملات موشکی تصویر می‌گیرد و در صفحه اینستاگرام خود ارسال می‌کند. ویدئویی که او از حمله اکتبر گرفت، در بسیاری از ویدئوهای تبلیغی ایرانی‌ها استفاده شد و تصاویر قابل توجهی است. خوانندگان را تشویق می‌کنم به ویدئوهای او سری بزنند.

در این ویدئوها، دوربین به سمت جنوب غربی و اسرائیل است و رهگیرهای دوربرد فراجوی را می‌گیرد که از بالای دوربین می‌روند تا بالای اردن اقدام به رهگیری کنند. بعد از اینکه رهگیرها از بالای سری می‌گذرند، موشک‌های ایرانی می‌رسند و سامانه‌های کوتاه‌بردتر در مسیر این موشک‌ها به سمت اهداف اسرائیلی با آن‌ها درگیر می‌شوند.

ویدئوی اکتبر در تحلیل ما از آن حمله بسیار ارزشمند بود و ویدئوهای عبادی از زمان شروع جنگ در ۱۳ ژوئن، به همین شکل مفید بوده‌اند؛ اما تخمین‌هایی بر اساس ویدئوهای او می‌زنیم، کف میزان مصرف رهگیرها را مشخص می‌کنند. از آن‌جا که عبادی همه حملات موشکی ایران را از زمان شروع درگیری ثبت نکرده، قطعاً رهگیرهایی شلیک شده‌اند که ما در این ویدئوها ندیده‌ایم. خلاصه اینکه این اعداد، کمینه میزان رهگیرهایی بوده‌اند که تا اینجا کار شلیک شده‌اند و احتمالاً از ۱۳ ژوئن، تعداد بسیاری بیش از این هم شلیک شده‌اند.

روش‌های تشخیص رهگیرها

دو روش برای شناسایی این هست که کدام رهگیرها در این ویدئوها دارند استفاده می‌شوند. اولی استفاده از ویژگی‌های

اصابت پرتابه‌های ایران در اسرائیل چقدر هزینه ایجاد کرده است

۳ میلیارد دلار خسارت

میلیارد دلار بود، اما امیر یارون، رئیس بانک مرکزی اسرائیل در گفت‌وگویی با تلویزیون بلومبرگ می‌گوید عدد نهایی نصف این میزان خواهد بود. این رسانه آمریکایی اشاره می‌کند، هزینه‌هایی هر چقدر باشد، برای اقتصادی که پیش از آن هم تحت فشار حاصل از ۲۰ ماه درگیری قرار گرفته بود، چالش ایجاد خواهد کرد.

بلومبرگ همچنین می‌نویسد در طول این کارزار ۱۲ روزه، اقتصاد اسرائیل تقریباً به طور کامل تعطیل بود. کسب‌وکارها و مراکز آموزشی بسته بودند و فقط مکان‌هایی که ضروری اعلام شدند، فعالیت داشتند. اعلام شده دولت اسرائیل به کسب‌وکارها بابت این مدت تعطیلی خسارت خواهد داد و مبلغ آن توسط وزارت دارایی، تا ۵ میلیارد شکل، حدود ۱/۵ میلیارد دلار تخمین زده شده است. این مبلغ، دوبرابر مبلغی است که بابت خسارات درگیری از ۱۷ اکتبر ۲۰۲۳ پرداخت شده بود و شامل خسارت حملات حماس و حزب‌الله نیز می‌شد. عدد خسارت حاصل از حمله ۱۷ اکتبر و تمام درگیری‌های پس از آن، از جمله حملات حزب‌الله در شمال، ۲/۵ میلیارد شکل یا حدود ۷۳۵ میلیون دلار بوده است. رسانه اسرائیلی «تایمز آو اسرائیل» می‌نویسد قدرت بالاتر پرتابه‌های ایران در

هدف قرار گرفته و نیز جبران خسارات شرکت‌ها می‌شود. این محاسبات را وزارت دارایی اسرائیل و نهاد مالیاتی این دولت منتشر کرده است. شی آهارونوویچ، مدیرکل اداره مالیات اسرائیل که متولی پرداخت هزینه‌های جبران خسارت خواهد بود، در این باره گفته است: «این بزرگترین چالشی است که تا به حال با آن مواجه شده‌ایم. هیچ وقت این میزان آسیب در تاریخ اسرائیل دیده نشده.»

در این گزارش تأکید می‌شود که این مبلغ، شامل هزینه‌های نظامی، از جمله برای جایگزینی مهمات و تسلیحات به کار رفته در این درگیری نمی‌شود. بلومبرگ می‌نویسد وقتی ارزیابی در این زمینه کامل شود، مجموع این عدد بسیار بالاتر خواهد رفت. بتسالل اسمووتیچ، وزیر دارایی اسرائیل در نشست خبری می‌گوید هزینه کلی جنگ ممکن است تا ۱۲